

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Τα παρακάτω κείμενο αποτελεί μία σύνοψη των απόψεών μας για την προτεινόμενη μείωση των ωρών του μαθήματος Πληροφορικής στο υπό διάλογο νέο πρόγραμμα για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς και την κατάργηση του μαθήματος «Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον» (ΑΕΠΠ) από τη λίστα των εξεταζόμενων μαθημάτων για τους υποψήφιους των τμημάτων Πληροφορικής.

Ως καθηγητές του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών μείναμε έκπληκτοι. Στην παρούσα περίοδο της κρίσης και των ατελείωτων συζητήσεων για το πώς θα τεθεί η Ελλάδα σε τροχιά ανάπτυξης, περιμέναμε να δούμε ένα σχέδιο διαβούλευσης για την ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ των μαθημάτων Πληροφορικής, έτσι ώστε η διδασκαλία να ενσωματώσει πρόσφατες εξελίξεις στα πλαίσια της νέας πραγματικότητας που οι νέοι μας βιώνουν τόσο στην καθημερινότητά τους όσο και μέσα από τις αγωνίες τους για το μέλλον τους. Ταυτόχρονα, η αναβάθμιση αυτή θα έχτιζε πάνω στην αποκτηθείσα εμπειρία, ώστε να διορθωθούν τυχόν ατέλειες και αστοχίες στο υπάρχον πρόγραμμα. Αντί αυτού, είδαμε δραστικό περιορισμό των μαθημάτων Πληροφορικής στο Λύκειο, με παρουσία μόνο στην πρώτη τάξη και πλήρη εξαφάνιση στις επόμενες δύο τάξεις του Λυκείου. Το πλέον, ίσως, αξιοσημείωτο είναι ότι εξαλείφεται το μάθημα «Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον» (ΑΕΠΠ), το οποίο προσέφερε γνώσεις αλγοριθμικής σκέψης για χιλιάδες υποψήφιους φοιτητές της Τεχνολογικής Κατεύθυνσης.

Δεν κατανοούμε σε τι αποσκοπεί αυτή η υποβάθμιση και σε ποια παιδαγωγικά επιχειρήματα εδράζεται, ούτε έχουμε ενημερωθεί αν έχουν μελετηθεί εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών ώστε να αντλήσουμε εμπειρίες και διδάγματα. Η δική μας μελέτη και εμπειρία προγραμμάτων σπουδών στη μέση εκπαίδευση άλλων χωρών υποδεικνύει το ακριβώς αντίθετο.

Το παρόν κείμενο δεν επιτρέπει να επεκταθούμε σε λεπτομερή και πιο εμπειριστατωμένη παράθεση θέσεων και απόψεων. Θα περιοριστούμε σε σταχυολόγηση των κύριων λόγων που κατά την άποψή μας στοιχειοθετούν την αναγκαιότητα της ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ της Πληροφορικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε μία χώρα που πιστεύει στον εαυτό της και εννοεί αυτά που «λέει» για την ένταξή της σε τροχιά ανάπτυξης.

- Η Πληροφορική ΔΕΝ είναι η απλή χρήση κάποιων προγραμμάτων (word, excel, κλπ.). Άλλωστε, τα παιδιά τα μαθαίνουν αυτά, σε μεγάλο βαθμό, και εκτός σχολείου. Είναι κάτι πολύ περισσότερο. Ακόμα και στην πιο πλήρη και προχωρημένη μορφή, «χρησιμοποιώ» προγράμματα είναι το αντίστοιχο του «διαβάζω». Σε μια κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης οι νέοι μας θα πρέπει να μάθουν και να εξοικειωθούν ΚΑΙ με το να «γράφουν». Να υλοποιούν, δηλαδή, τις σκέψεις και τις ιδέες τους. Όπως ακριβώς τα μαθηματικά δεν είναι να κάνω απλά υπολογισμούς και πράξεις αλλά κάτι πολύ περισσότερο και αναγκαίο για την μαθησιακή ικανότητα, έτσι και η Πληροφορική δεν είναι «χρησιμοποιώ» μια εφαρμογή περιορισμένου σκοπού. Σημαίνει «καταλαβαίνω», «σχεδιάζω» και «αναπτύσσω».
- Η πληροφορική παρέχει μία ιδανική παιδαγωγική πλατφόρμα όπου οι νέοι μας μπορούν να διδαχθούν τον τόσο σημαντικό κύκλο μάθησης: Ιδέα-Σχεδιασμός-Υλοποίηση, μέσα από μία σειρά τυπικών λογικών βημάτων.

- Η πληροφορική είναι ταυτόχρονα ΕΠΙΣΤΗΜΗ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ που οι νέοι μας βιώνουν στην καθημερινότητά τους, μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και τα παιχνίδια τους. Η πληροφορική, δηλαδή, είναι η επιστήμη εκείνη που συνδέει τη νέα γενιά με ένα δεύτερο «κόσμο» που ΒΙΩΝΟΥΝ ΑΜΕΣΑ. Έναν κόσμο που παρέχει θετικά βιώματα, μα και ταυτόχρονα εγκυμονεί κινδύνους. Όπως η Φυσική είναι αναγκαία για να μάθει και να καταλάβει ο νέος τον «κόσμο» που ζει, έτσι και η Πληροφορική είναι αναγκαία για να μάθει τον παράλληλο κόσμο μέσα στον οποίο η νέα γενιά αναπτύσσεται και αποκτά δεξιότητες και ταυτόχρονα ιδεολογία.
- Η πληροφορική αγκαλιάζει ΟΛΕΣ τις επιστήμες και διδάσκεται σε όλα τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αποτελεί πλέον μία από τις βασικές επιστήμες. Δεν υπάρχει σήμερα επιστημονικό πεδίο, που να μην απαιτεί τη γνώση της Πληροφορικής: από τις αποκαλούμενες θετικές επιστήμες, μέχρι τις οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες και από τις ανθρωπιστικές σπουδές μέχρι τις επιστήμες της ιατρικής και βιολογίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να τονιστεί ότι για τις τελευταίες δεν αποτελεί απλά υποβοηθητικό εργαλείο, αλλά έχει δημιουργήσει νέα επιστημονικά πεδία, όπως βιοπληροφορική, ιατρική πληροφορική και αυτό που σήμερα γίνεται γνωστό ως «υποβοηθητικές τεχνολογίες» (assistive technologies), όπου επενδύονται δισεκατομμύρια ευρώ/δολάρια διεθνώς και ιδιαίτερα στην Ευρώπη. Πεδία που προκαλούν το μεγάλο ενδιαφέρον της νέας γενιάς λόγω της αυξημένης κοινωνικής τους ευαισθησίας.
- Η Πληροφορική και οι συναφείς προς αυτή επιστήμες νέων τεχνολογιών αποτελούν και θα συνεχίσουν να αποτελούν, με βάση όλες τις μελέτες, τη ραχοκοκαλιά της οικονομικής ανάπτυξης στο μέλλον, όπως αυτό προβλέπεται με τα σημερινά δεδομένα. Τόσο οι θέσεις στην αγορά εργασίας όσο και η ερευνητική δραστηριότητα και συνεπαγόμενες επενδύσεις σε συναφείς τομείς αναμένεται να αυξηθούν με ταχείς ρυθμούς. Είμαστε από τους τελευταίους που θα ισχυριζόμαστε ότι το σχολείο θα πρέπει να καθορίζεται από την αγορά εργασίας, όσο σημαντικός και εάν είναι αυτός ο παράγοντας. Η Πληροφορική, όμως, συνδυάζει το μοναδικό τρίπτυχο: α) να καλλιεργεί τις μαθησιακές ικανότητες και μάλιστα δίνοντας την ευκαιρία στα παιδιά να χρησιμοποιούν μία «γλώσσα» οικεία σε αυτά, τη γλώσσα που χρησιμοποιούν για να παίζουν και να επικοινωνούν, β) να εξοικειώνει τους νέους μας με τη νέα πραγματικότητα που βιώνουν, και επομένως να την απομυθοποιούν --άρα και να ελαχιστοποιεί τους κινδύνους που αυτή εγκυμονεί, και ταυτόχρονα να τους προετοιμάζει ώστε να μπορούν να τη χειριστούν και να αναπτυχθούν ως «πολίτες» μέσα σε αυτήν παράλληλα με τη γενικότερη κοινωνική τους ένταξη, γ) να δημιουργεί τις προϋποθέσεις εκείνες, μέσα από τη σωστή διδασκαλία και πρακτική, ώστε να αναπτύσσει και να προσανατολίζει τα ενδιαφέροντά τους να ασχοληθούν με επιστήμες που μπορούν να τους παρέχουν εφόδια απασχόλησης σε τομείς που η χώρα θα πρέπει να επενδύσει για να τεθεί σε πορεία ανάπτυξης.

Δυστυχώς, τα αποτελέσματα των αλλαγών στην παιδεία αργούν να φανούν. Και όταν αρχίζουν να φαίνονται, είναι πολύ αργά να διορθωθούν λανθασμένες αποφάσεις. Ελπίζουμε η παρούσα ηγεσία του υπουργείου να αποφασίσει με βάση το μακροπρόθεσμο συμφέρον της χώρας και μετά από σοβαρή μελέτη και όχι με βάση συγκυριακούς συντεχνιακούς συμψηφισμούς του τύπου: πόσες ώρες πρέπει να έχει η τάδε ειδικότητα, πόσοι είναι οι εκπαιδευτικοί της δεινά ειδικότητας, τι κόστος (πολιτικό ή

πραγματικό) θα έχουμε. Αυτές οι πρακτικές που έπαιξαν κυρίαρχο ρόλο μέχρι σήμερα μας έφεραν εδώ που είμαστε. Λένε όμως ότι η κρίση είναι και ευκαιρία. Ελπίζουμε ότι θα το δούμε να γίνεται πράξη.

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ο Πρόεδρος του Τμήματος
Καθ. Σταυρακάκης Ιωάννης

Ο Δ/ντης Τομέα Επικοινωνιών και Επεξεργασίας Σήματος
Καθ. Θεοδωρίδης Σέργιος

Ο Δ/ντης Τομέα Υπολογιστικών Συστημάτων και Εφαρμογών
Καθ. Κουμπάρκης Εμμανουήλ

Ο Δ/ντης Τομέα Θεωρητικής Πληροφορικής
Καθ. Ζησιμόπουλος Βασίλειος

Οι Καθηγητές του Τμήματος:

Αλωνιστιώτη Αθανασία, Λέκτορας
Αχλιόπτας Δημήτριος, Καθηγητής
Βαρουτάς Δημήτριος, Επικ. Καθηγητής
Γεωργιάδης Παναγιώτης, Καθηγητής
Γκιζόπουλος Δημήτριος, Αναπ. Καθηγητής
Γουνόπουλος Δημήτριος, Καθηγητής
Δελής Αλέξης, Καθηγητής
Δρακούλης Μαρτάκος, Αναπ. Καθηγητής
Ελευθεριάδης Αλέξανδρος, Αναπ. Καθηγητής
Εμίρης Ιωάννης, Καθηγητής
Θεοχάρης Θεοχάρης, Καθηγητής
Ιωαννίδης Ιωάννης, Καθηγητής, Πρόεδρος Ερευνητικού Κέντρου ΑΘΗΝΑ
Καλουπτσίδης Νικόλαος, καθηγητής
Καράλη Ιζαμπώ, Επικ. Καθηγητής
Καραμπογιάνης Σεραφείμ, Επικ. Καθηγητής
Κιαγιάς Αγγελος, Επικ. Καθηγητής
Κολλιόπουλος Σταύρος, Αναπ. Καθηγητής
Κοτρώνης Ιωάννης, Επικ. Καθηγητής
Κουρουπέτρογλου Γεώργιος, Αναπ. Καθηγητής
Μανωλάκος Ηλίας, Αναπ. Καθηγητής
Μαρούλης Δημήτριος, Καθηγητής
Μεράκος Λάζαρος, Καθηγητής
Μισυρλής Νικόλαος, Καθηγητής
Πασχάλης Αντώνιος, Καθηγητής
Ροντογιάννης Παναγιώτης, Αναπ. Καθηγητής
Ρουσσοπούλου Δημ.-Ισιδ., Επικ. Καθηγητής
Σμαραγδάκης Ιωάννης, Αναπ. Καθηγητής
Συβρίδης Δημήτριος, Καθηγητής
Σφηκόπουλος Θωμάς, καθηγητής, Αντιπρύτανης ΕΚΠΑ

Σταματόπουλος Παναγιώτης, Επικ. Καθηγητής
Τζαφέρης Φίλιππος, Επικ. Καθηγητής
Τσαλαγατίδου Αφροδίτη, Αναπ. Καθηγητής
Χατζηευθυμιάδης Ευστάθιος, Αναπ. Καθηγητής
Χατζόπουλος Μιχαήλ, Καθηγητής